

Europeiska
kommissionen

Rapport om rättsstatsprincipen 2020

September 2020

EU:S VERKTYGSLÅDA FÖR RÄTTSSTATSPRINCIPEN

EU har ett antal verktyg till sitt förfogande för att säkerställa att rättsstatsprincipen respekteras i alla medlemsländer. Många medlemsländer har höga standarder när det gäller rättsstatsprincipen men det finns också stora utmaningar som varierar från land till land. Eftersom utmaningarna för rättsstatsprincipen varierar, måste våra verktyg också göra det. Varje verktyg är utformat för en specifik situation och ska främja, förebygga eller erbjuda lösningar på problem som rör rättsstatsprincipen.

VARFÖR ÄR RÄTTSSTATSPRINCIPEN VIKTIG?

Rättsstatsprincipen är ett av de grundläggande värden som EU bygger på. Det är inte något abstrakt ord. Rättsstatsprincipen har en direkt inverkan på varje EU-invånarens liv. Det innebär att alla samhällsmedlemmar – inklusive regeringsmedlemmar och parlamentsledamöter – är lika inför lagen, under överinseende av oberoende och opartiska domstolar.

VAD ÄR KOMMISSIONENS UPPGIFT?

Europeiska kommissionen, som Europeiska unionens domstol erkänt, ansvarar för att se till att rättsstatsprincipen respekteras som ett grundläggande värde så som anges i EU-fördragen och att EU:s lagstiftning, värden och principer följs.

FÖREBYGGANDE OCH FRÄMJANDE

DEN EUROPEISKA RÄTTSSTATSMEKANISMEN

En årlig cykel vars **viktigaste del är en årsrapport**, där rättsstatssituationen i alla medlemsländer främjas och som förhindrar att problem uppstår eller förvärras.

RESULTATTAVLAN FÖR RÄTTSKIPNINGEN I EU

En årlig rapport med jämförbara uppgifter om de nationella rättssystemens oberoende, kvalitet och effektivitet.

EUROPEISKA PLANERINGSTERMINEN

En årlig process som leder fram till landsspecifika rekommendationer om makroekonomiska och strukturella frågor, bland annat om rättssystemen och korruptionsbekämpning, och vars syfte är att stimulera ekonomisk tillväxt.

SAMARBETS- OCH KONTROLLMEKANISMEN

Regelbunden övervakning av och lägesrapporter från Rumänien och Bulgarien för att åtgärda specifika brister i rättsliga reformer, korruption och, för Bulgarien, kampen mot organiserad brottslighet.

STÖD TILL DET CIVILA SAMHÄLLET, NÄTVERK OCH PROJEKT

EU:s finansieringsinstrument, informationskampanjer och främjande aktiviteter, däribland stöd för domstolsnätverk, mediefrihet och mediernas mångfald.

STRUKTUREREFORMER

Tekniskt och finansiellt stöd till medlemsländer som genomför strukturreformer.

ÅTGÄRDER

ÖVERTRÄDELSEFÖRFARANDET

Säkerställer att EU-rätten tillämpas och följs korrekt på nationell nivå.

ARTIKEL 7 I EU-FÖRDRAGET.

Fördragsenligt instrument för att hantera allvariga överträdelser av rättsstatsprincipen, med möjliga sanktioner.

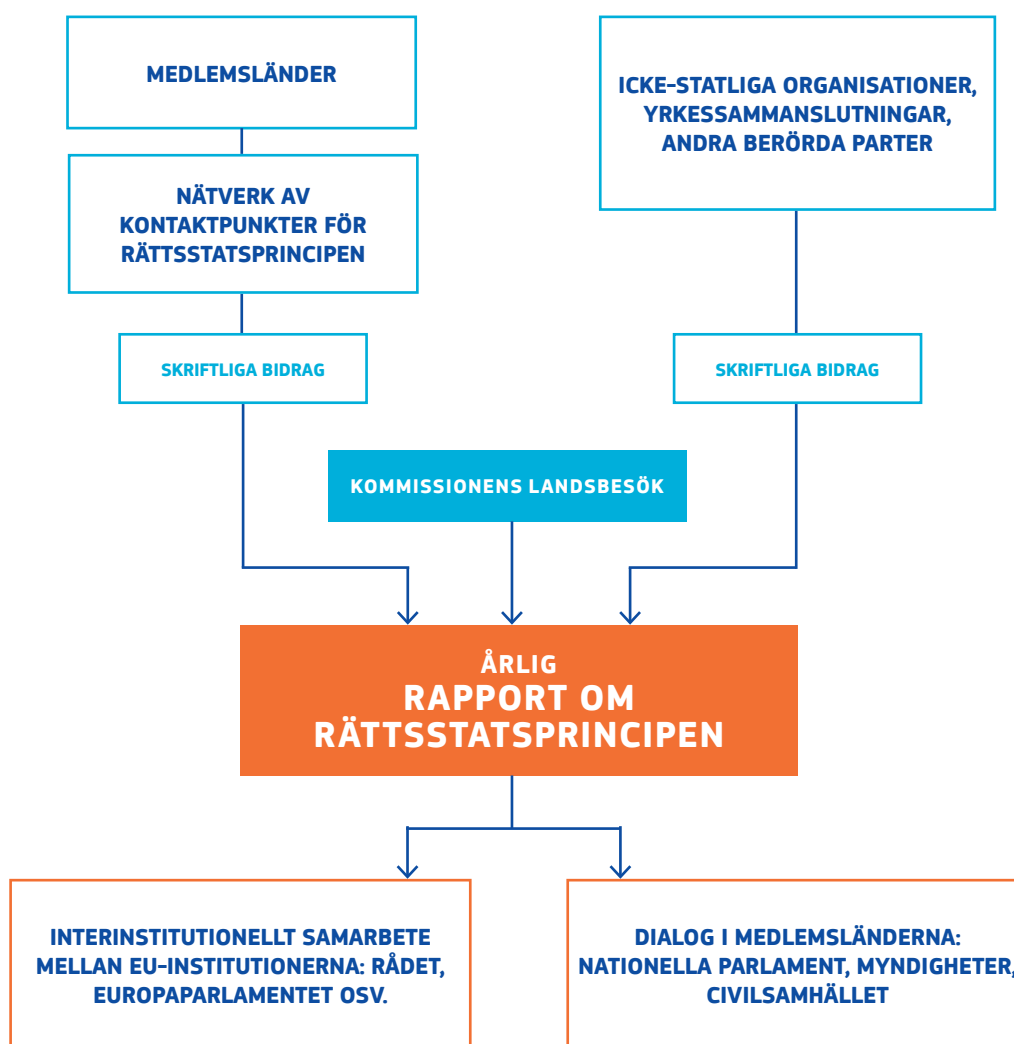
RAMEN FÖR RÄTTSSTATSPRINCIPEN

Ett verktyg för tidig varning som kommissionen antog i mars 2014 och som ska göra det möjligt att föra en dialog med ett medlemsland för att hantera systemhot mot rättsstatsprincipen för att förhindra att hotet förvärras.

ETT FÖRSLAG TILL VILLKORLIGHETSORDNING SOM SKA SKYDDA EU:S BUDGET

Förslag som kopplar samman rättsstatsprincipen med användningen av EU-medel för att göra det möjligt för EU att dra in, minska eller begränsa tillgången till EU-finansiering vid eventuella överträdelser.

SÅ HÄR FUNGERAR DEN EUROPEISKA RÄTTSSTATSMEKANISMEN

SÅ HÄR FUNGERAR ARTIKEL 7 I EU-FÖRDRAGET

Artikel 7.1: FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER

Det finns en klar RISK för ett allvarligt åsidosättande av värdena i artikel 2 i EU-fördraget

Motiverat förslag från:

1/3 av medlemsländerna

eller

Europeiska kommissionen

eller

Europaparlamentet

(2/3 majoritet av de avgivna rösterna, motsvarande majoriteten av dess ledamöter)

Utfrågning av det berörda EU-landet i rådet

Godkännande från Europaparlamentet

(2/3 majoritet av de avgivna rösterna, motsvarande majoriteten av dess ledamöter)

Beslut av rådet för att fastställa om det finns en klar risk för ett allvarligt åsidosättande av värdena i artikel 2 i EU-fördraget

(med 4/5 majoritet av medlemsländerna förutom det berörda EU-landet)

Rådet kan utfärda rekommendationer

(med 4/5 majoritet av medlemsländerna förutom det berörda EU-landet)

SANKTIONSMEKANISMER ENLIGT artikel 7.2 och 7.3

Det FÖRELIGGER ett allvarligt och ihållande åsidosättande av värdena i artikel 2 i EU-fördraget

Förslag från:

Artikel 7.2

1/3 av medlemsländerna

eller

Europeiska kommissionen

Synpunkter har lämnats av det berörda EU-landet

Godkännande från Europaparlamentet

(2/3 majoritet av de avgivna rösterna, motsvarande majoriteten av ledamöterna)

Europeiska rådet fastställer att det föreligger en allvarlig och ihållande överträdelse (ENHÅLLIGT beslut förutom av det berörda EU-landet)

Artikel 7.3 i EU-fördraget Upphävande av vissa rättigheter

Rådet kan upphäva medlemskaps-rättigheterna, inklusive rösträtter

Omröstningen kräver kvalificerad majoritet, som definieras som

- 72 % av medlemsländerna, förutom det berörda medlemslandet
- och 65 % av EU:s befolkning i de medlemsländer som deltar i omröstningen.

Det berörda EU-landet får inte delta i omröstningen.